

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
คณะ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม
Doctor of Philosophy Program in Social Development Administration

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม)
ปร.ด. (การบริหารการพัฒนาสังคม)
: Doctor of Philosophy (Social Development Administration)
Ph.D. (Social Development Administration)

3. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะหลักสูตร

- ไม่มี -

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

หลักสูตรแบบ 1 (1.1) 48 หน่วยกิต
หลักสูตรแบบ 2 (2.1) 60 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ หลักสูตรปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
5.2 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอังกฤษ
5.3 การรับนักศึกษา รับทั้งนักศึกษาไทย และ/หรือ นักศึกษาต่างชาติ

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ และมีความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 นี้ ปรับปรุงจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 จะเริ่มเปิดการสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560 (สิงหาคม 2560)

คณะกรรมการสภาวิชาการ อนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2560 ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2561 และครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2562

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา

1. นักบริหารด้านการพัฒนาสังคมมืออาชีพ ที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสังคมและความรับผิดชอบทางสังคม ทั้งในองค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชน

2. อาจารย์และนักวิชาการด้านการบริหารการพัฒนาสังคมและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

3. บุคลากรในหน่วยงานราชการหรือสถานประกอบการที่มีการใช้ความรู้ด้านการพัฒนาสังคม การวิเคราะห์นโยบาย การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคม

4. อาชีพอิสระอื่น ๆ

9. ชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						ปรับปรุง สมอ. 08						
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ
นางสาวดุจเดือน พันธมนาวิน	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	Ph.D. (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2544							คงเดิม
			Master of Arts (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2541							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ไทย)	2538							
นายอาแว มะแส	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Sciences)	University of Bath (U.K.)	2540							
			Master of Agricultural Science (Rural Development Administration & Management)	The University of Queensland (Australia)	2533							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ไทย)	2526							
นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	อาจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	**คงเดิม ปรับตำแหน่งทางวิชาการ (สมอ. 08) สภาสถาบันอนุมัติ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย. 2562
			Master of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2542				Master of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2542	
			Bachelor of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2535				Bachelor of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2535	

หมายเหตุ * ปรับตำแหน่งทางวิชาการ ของ อ.ดร.หลี่ เหมินเหลียง โดยได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย.2562

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เลขที่ 118 ถ.เสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ในห้วงเวลาที่ผ่านไป 50 ปี นับตั้งแต่เริ่มต้นใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของการกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศ โครงสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ภาคอุตสาหกรรมและบริการเติบโตอย่างรวดเร็ว ความเป็นเมืองและความทันสมัยขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด ประชาชนไทยมีรายได้เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นจากกิจการนอกภาคเกษตร จนทำให้สัดส่วนของรายได้ของประชาชนจากภาคเกษตรลดลงเหลือเพียงประมาณร้อยละ 10 และเกิดการเคลื่อนย้ายของประชาชนจากเขตชนบทไปสู่เขตเมืองอย่างสำคัญและต่อเนื่อง ทำให้สภาพทางสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น และโครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนกระทบการทำหน้าที่ต่าง ๆ ในสังคม ที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันการณ์เช่นกัน ระบบสังคม รวมทั้งสถาบันและองค์การทางสังคมแผนดั้งเดิมจะต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสม จึงจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวโน้มเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงการรุกของระบบสังคมแผนใหม่ที่เป็นทางการและมีความซับซ้อนมากขึ้นเพื่อแทนที่สังคมดั้งเดิม สภาพและปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกันนี้สามารถพบได้ในประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ หลายประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งมีบริบททางสังคมเศรษฐกิจและการพัฒนาที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดเชิงนโยบายของรัฐ และการปรับตัวของประชาชน ทำให้สังคมแผนดั้งเดิมยังคงดำรงอยู่อย่างคู่ขนานกับสังคมแผนใหม่ ในขณะเดียวกันสังคมแผนใหม่ยังต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้ดีและเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน

สถานการณ์ในอนาคต ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทำให้ปัญหาต่าง ๆ มีความซับซ้อน จึงเป็นสิ่งท้าทายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ในการบริหารการพัฒนาสังคมในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีการปรับนโยบายและการดำเนินงานในระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสมและต่อเนื่อง

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ประชากรมนุษย์ในโลกได้ขยายเพิ่มขึ้นรวดเร็วจากประมาณ 1,000 ล้านคนในปี พ.ศ. 2443 เป็นประมาณ 6,300 ล้านคนในปี พ.ศ. 2543 และมีการคาดการณ์โดยหน่วยงานของสหประชาชาติว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 9,000 ล้านคนในปี พ.ศ. 2593 ตัวแปรประชากรมนุษย์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งด้านการพัฒนาและด้านผลกระทบ ขึ้นอยู่กับการเตรียมพร้อมในการพัฒนาประชากรเหล่านี้ และการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างสำคัญ

การพัฒนาสังคมเป็นมิติของการพัฒนาที่มีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน และนับวันจะมีความสำคัญมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้เพราะปัญหาสังคมเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตามการขยายตัวของประชากร ไม่ว่าจะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาในด้านอื่น ๆ จะประสบผลสำเร็จมากเพียงใดก็ตาม ในขณะที่เดียวกัน ปัจจัยทางสังคมมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ ทั้งในฐานะที่เป็นปัจจัยส่งเสริม และปัจจัยขัดขวางการพัฒนา

ในปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันดีว่าประเด็นปัญหาทางสังคม เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำของรายได้และการเข้าถึงบริการของรัฐและสวัสดิการด้านต่าง ๆ รวมทั้งการกีดกันทางสังคม เกิดขึ้นและดำรงอยู่ควบคู่กับความเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรที่มีแนวโน้มสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และปัญหาการทำหน้าที่ที่ไม่สมบูรณ์ขององค์ประกอบและสถาบันต่าง ๆ ในสังคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน รวมทั้งการพัฒนาที่มองข้ามมิติทางสังคมและวัฒนธรรม มักจะนำมาซึ่งความไม่สมดุลในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนกลุ่มต่าง ๆ และโอกาสในการเข้าถึงการพัฒนาของคนเหล่านี้ ปรากฏการณ์และแนวโน้มดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาอย่างมาก ใน การที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาแผนสมดุลและมีความยั่งยืน ด้วยเหตุนี้สาขาวิชาการพัฒนาสังคม จึงได้รับความสนใจอย่างมากจากนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปฏิบัติงานพัฒนา ในช่วง 3-4 ทศวรรษที่ผ่านมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้การพัฒนาการศึกษาในระดับสูงด้านการบริหารการพัฒนาสังคม มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาองค์ความรู้และบุคลากร เพื่อที่จะนำความรู้ไปปรับใช้ในการยกระดับคุณภาพสังคมและการจัดการกับปัญหาทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเข้าใจพลวัตของปัญหาที่เกิดขึ้นตามกาลเวลาและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป บุคลากรเหล่านี้จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในระดับลึกถึงลักษณะและที่มาของปัญหาสังคม ตลอดจนมีทักษะขั้นสูงในการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนการพัฒนาแผนสมดุลและยั่งยืน ทั้งในระดับโลก ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

12. ผลกระทบจากข้อ 11.1-11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้วยบริบททางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 11.1-11.2 ทำให้มีความจำเป็นต้องออกแผนหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและพลวัตของปัญหา กระบวนการจัดการศึกษา และความคาดหวังของสังคมต่อผลผลิตของหลักสูตร

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานด้านการศึกษารัฐ ที่มีพันธกิจหลักในการดำเนินงานด้านการศึกษาและวิชาการในสาขาการบริหารการพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ (1) การผลิตบุคลากรในระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรม ที่จะออกไปมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง ทั้งในฐานะผู้นำและองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลง ที่มุ่งสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งในกิจการภาครัฐและภาคเอกชน (2) การผลิตเนื้อหาของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะผลงานวิชาการ งานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาวิธีการศึกษาวิจัย การผลิตข้อมูล การวิเคราะห์ การแสดงจุดยืนและข้อเสนอแนะต่อสังคมและหน่วยงาน และ (3) การผลิตผลงานบริการวิชาการและงานที่ปรึกษา การออกแผนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม มี

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ที่มีเนื้อหาด้านการบริหารการพัฒนาสังคม ซึ่งจำเป็นต้องมีส่วนผสมของพหุศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มทฤษฎี กรอบแนวคิด และหลักการพื้นฐาน อันประกอบด้วย ปรัชญา ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม กลุ่มการบริหารจัดการประกอบด้วย หลักการบริหารการพัฒนาสังคม นโยบายและแผนการพัฒนาสังคม การจัดการองค์การทางสังคม ยุทธศาสตร์ ภาวะผู้นำ และการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม กลุ่มเครื่องมือประกอบด้วย วิธีวิทยาการวิจัยและการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ ทั้งในแนวทางเชิงปริมาณและแนวทางเชิงคุณภาพ

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาสังคมในฐานะที่เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืนในสังคมร่วมสมัยทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จึงเห็นความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาเอก ด้านการบริหารการพัฒนาสังคม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญระดับสูง และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมด้วยคุณภาพและคุณธรรมในการพัฒนาสังคม ทั้งนี้ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานชั้นนำในการผลิตบัณฑิตระดับสูงด้านการพัฒนาสังคมในประเทศไทย มีความพร้อมด้านบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์สูง ทั้งด้านการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการ ที่จะทำการสอนและให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาในระดับนี้เป็นอย่างดี

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/หลักสูตรอื่นของสถาบัน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม ของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นหลักสูตรที่พัฒนาต่อยอดจากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม ของคณะพัฒนาสังคม ซึ่งได้เปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 และต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อความเหมาะสมจนมาเป็นสาขาการบริหารการพัฒนาสังคมในปัจจุบัน หลักสูตรนี้มีกรอบแนวคิดในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาแบบสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ และมีทักษะในการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย กำหนดนโยบาย วางแผนและบริหารการพัฒนาสังคม รวมทั้งมีจิตสำนึกแห่งการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการมีคุณธรรม ทั้งนี้เพื่อสนองตอบความต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์การสาธารณประโยชน์

การจัดการเรียนการสอนสามารถอาศัยผลผลิต และเชื่อมโยงทางวิชาการและองค์ความรู้ในบางมิติกับคณะอื่น ๆ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้แก่ รัฐประศาสนศาสตร์ พัฒนาการเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถิติประยุกต์ ภาษาและการสื่อสาร กฎหมาย และ การพัฒนาท่องเที่ยว

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นนักวิชาการ นักวิจัย นักวิเคราะห์และกำหนดนโยบายและการวางแผน และนักบริหารด้านการพัฒนาสังคม และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการพัฒนาสังคมและยุทธศาสตร์การบริหาร

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2.1 ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกที่มีคุณภาพสูงด้านการบริหารการพัฒนาสังคม ที่พร้อมด้วยความสามารถด้านสติปัญญา ความรู้ และทักษะ ทั้งด้านการวิจัย การวิเคราะห์นโยบาย และการวางแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะนำองค์ความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการผลิตผลงานทางวิชาการ และในการบริหารการพัฒนาสังคมให้เป็นที่ยอมรับในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับสากล

1.2.2 ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกที่มีความรอบรู้และคุณธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการด้านทรัพยากรมนุษย์ ในสาขาการบริหารการพัฒนาสังคมและสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในการเป็นนักวิชาการ นักวิจัย ที่ปรึกษา หรือผู้บริหารชั้นนำในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับสากล

1.2.3 สร้างสมรรถนะด้านการวิจัยแก่นักศึกษาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญที่สามารถสร้างพัฒนาต่อยอด และบูรณาการความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการบริหารการพัฒนาสังคม ในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนาเปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐานตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สกอ. และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	- พัฒนาหลักสูตร โดยบูรณาการองค์ความรู้ระดับชาติและระดับสากล	- เอกสารหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานระดับนานาชาติ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	- ส่งเสริมการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และการวิจัยที่ประยุกต์ศาสตร์การบริหารกับองค์ความรู้ด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์ และการบริหารการพัฒนาสังคม	- จำนวนเงินวิจัยต่ออาจารย์ประจำ - จำนวนโครงการวิจัยในแต่ละปี - ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

แผนการพัฒนาเปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐานตัวบ่งชี้
	- ส่งเสริมการทำวิจัยกรณีศึกษา	
- พัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ - ส่งเสริมการจัดประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ - ส่งเสริมให้อาจารย์ไปนำเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ - จัดระบบอาจารย์พี่เลี้ยงในการทำวิจัยและการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ - จำนวนการจัดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ - จำนวนอาจารย์ที่ไปเสนอผลงานวิชาการในต่างประเทศ

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

เป็นการศึกษาระบบทวิภาค ในปีการศึกษาหนึ่งๆ แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ โดยหนึ่งภาคปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ต่อภาคการศึกษา และอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนมีระยะเวลาภาคการศึกษาละ 8 สัปดาห์ ต่อภาคการศึกษา เทียบเคียงได้กับภาคการศึกษาปกติ

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

เริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ภาค 1 ปีการศึกษา 2560

ภาคการศึกษาที่ 1	เดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม
ภาคการศึกษาที่ 2	เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม
ภาคฤดูร้อน	เดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2555	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560	เหตุผล
<p>2.2.1 มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับดีและความรู้คอมพิวเตอร์ในระดับใช้ได้ โดยต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งนี้ ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดจะต้องปรับปรุงมาตรฐานความรู้ของตนเองให้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ กำหนด มิฉะนั้น ถือว่าขาดคุณสมบัติ</p> <p>สำหรับความรู้ภาษาอังกฤษ ผู้สมัครต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด</p>	<p>2.2.1 สำเร็จการศึกษาปริญญาโททุกสาขา จากสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศ ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือองค์การที่มีมาตรฐานให้การรับรองหรือมีวิทยฐานะที่สภาสถาบันอนุมัติให้เข้าเป็นนักศึกษา</p>	<p>ปรับลำดับเนื้อหาให้เข้าใจชัดเจน และเพิ่มฐานของผู้สมัครให้กว้างขึ้น</p>
<p>2.2.2 สำเร็จการศึกษาปริญญาโททุกสาขา จากสถาบันการศึกษาในหรือต่างประเทศ ที่ได้รับการรับรองจาก</p>	<p>2.2.2 มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับดีและความรู้คอมพิวเตอร์ในระดับใช้ได้ โดยต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดโดยคณะ</p>	<p>ปรับลำดับเนื้อหาให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2555	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560	เหตุผล
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	กรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งนี้ ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด จะต้องปรับปรุงมาตรฐานความรู้ของตนเองให้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ กำหนด มิฉะนั้น ถือว่าขาดคุณสมบัติ สำหรับความรู้ภาษาอังกฤษ ผู้สมัครต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่สถาบัน กำหนด	
2.2.3 สำหรับหลักสูตรแบบ 1 (1.1) ต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัย หรือร่วมทำวิจัยนอกเหนือจากงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย 1 เรื่อง	2.2.3 สำหรับหลักสูตรแบบ 1 (1.1) ต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยด้วยตนเองที่ นอกเหนือจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือร่วมทำวิจัยกับผู้อื่น นอกเหนือจากงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท อย่างน้อย 2 เรื่อง	เพื่อรับผู้สมัครที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
2.2.4 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสถาบัน ในการสอบข้อเขียน และ/หรือสอบสัมภาษณ์	คงเดิม	

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- การปรับตัวของนักศึกษาที่มาจากต่างสาขา
- ทักษะในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาตามข้อ 2.3

- มีวิชาพื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคมสำหรับนักศึกษาต่างสาขา
- มีการสอนเสริมการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

1) แบบ 1 (1.1)

ปี/ชั้นปี	2560	2561	2562	2563	2564
1	2	2	2	2	2
2	-	2	2	2	2
3	-	-	2	2	2
รวม	2	4	6	6	6
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะจบ	-	-	1	2	2

2) แบบ 2 (2.1)

ปี/ชั้นปี	2560	2561	2562	2563	2564
1	8	8	8	8	8
2	-	8	8	8	8
3	-	-	8	8	8
รวม	8	16	24	24	24
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะจบ	-	-	2	6	6

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณแผ่นดินและงบรายได้ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยมีค่าใช้จ่ายต่อปีการศึกษา ดังนี้

แผนการศึกษา	ค่าใช้จ่ายต่อปี			รวมค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	
แบบ 1 (1.1)	95,000	156,000	120,000	371,000
แบบ 2 (2.1)	168,000	140,000	156,000	464,000

2.7 ระบบการจัดการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบสื่อทางไกลผ่านอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. 2557

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม แบ่งแผนการศึกษาออกเป็น 2 แบบ คือ แบบ 1 (1.1) และ แบบ 2 (2.1) โดยมีรายละเอียดจำนวนหน่วยกิตในแต่ละแผนการศึกษาดังต่อไปนี้

แบบ 1 (1.1) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยนักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และอาจจะมีการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมได้ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยไม่นับจำนวนหน่วยกิต

แบบ 2 (2.1) เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัยและการศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยนักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร

โครงสร้างเดิม			โครงสร้างใหม่		
หมวดวิชา	แบบ 1 (1.1)	แบบ 2 (2.1)	หมวดวิชา	แบบ 1(1.1)	แบบ 2(2.1)
1. หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน	3 วิชา ไม่นับหน่วยกิต	3 วิชา ไม่นับหน่วยกิต	} คงเดิม		
2. หมวดวิชาหลัก	อาจให้มีการเรียนเพิ่มเติม	6 หน่วยกิต			
3. หมวดวิชาระเบียบวิธีวิจัย	โดยไม่นับหน่วยกิตก็ได้	9 หน่วยกิต			
4. หมวดวิชาเลือก		9 หน่วยกิต			
5. สอบวัดคุณสมบัติ	ต้องสอบให้ผ่านภายใน 2 ปี นับจากวันขึ้นทะเบียนเป็น นักศึกษา	ต้องสอบให้ผ่านภายใน 2 ปี หลังจากเรียนรายวิชาครบ			
6. วิทยานิพนธ์ (จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ)	48 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต	6. วิทยานิพนธ์	48 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต
รวม	48 หน่วยกิต	60 หน่วยกิต	รวม	48 หน่วยกิต	60 หน่วยกิต

หมายเหตุ * ได้ปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.08) โดยสภาสถาบันได้อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2562 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 และให้เริ่มใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป

3.1.3 รายวิชา

ก. หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน

เป็นวิชาที่ต้องเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่นำผลการศึกษามาคำนวณแต้มเฉลี่ย นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาเสริมพื้นฐาน ในหมวดวิชาเสริมพื้นฐาน ดังนี้

		หน่วยกิต
ภส 4003	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการขั้นสูง	3 (3-0-6)
LC 4003	Advanced Integrated English Language Skills Development	
ภส 6000	การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (3-0-6)
LC 6000	Advanced Reading and Writing in English for Graduate Studies	
พค 4000	พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 4000	Fundamentals of Social Development Administration	

- หมายเหตุ**
1. การเรียนการสอนมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะในการเขียนบทความทางวิชาการ เป็นภาษาอังกฤษ โดยเงื่อนไขในการเรียนวิชาเสริมพื้นฐานภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามประกาศของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
  2. การยกเว้นการเรียนวิชาเสริมพื้นฐาน พค 4000 พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข. หมวดวิชาหลัก เป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาหลักสูตรแบบ 2 (2.1) มี 2 วิชา 6 หน่วยกิต

ได้แก่

		หน่วยกิต
พค 8001	ทฤษฎีและวาทกรรมการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 8001	Social Development Theories and Discourses	
พค 8002	การบริหารการพัฒนาสังคมขั้นสูง	3 (3-0-6)
SD 8002	Advanced Social Development Administration	

ค. **หมวดวิชาระเบียบวิธีวิจัย** เป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาหลักสูตรแบบ 2 (2.1) มี 3 วิชา 9 หน่วยกิต ได้แก่

		หน่วยกิต
พค 8101	ปรัชญาสังคมศาสตร์	3 (3-0-6)
SD 8101	Philosophy of Social Science	
พค 8102	ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ	3 (3-0-6)
SD 8102	Quantitative Research Methodology	
พค 8103	ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	3 (3-0-6)
SD 8103	Qualitative Research Methodology	

ง. **หมวดวิชาเลือก** เป็นวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาแผน 2 (2.1) ต้องเลือกเรียน จำนวนอย่างน้อย 3 วิชา 9 หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

		หน่วยกิต
พค 8201	รัฐ ประชาสังคม และการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 8201	State, Civil Society and Social Development	
พค 8202	สัมมนานโยบายการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 8202	Seminar on Social Development Policies	
พค 8203	สัมมนาการพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น	3 (3-0-6)
SD 8203	Seminar on Regional and Local Development	
พค 8204	การวิเคราะห์องค์กรและสถาบันทางสังคม	3 (3-0-6)
SD 8204	Analysis of Social Organization and Institution	
พค 8205	สัมมนาการประกอบการทางสังคม	3 (3-0-6)
SD 8205	Seminar on Social Entrepreneurship	
พค 8206	สัมมนาภาวะผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง	3 (3-0-6)
SD 8206	Seminar on Leadership and Change Management	

พค 8207	วัฒนธรรมองค์การทางสังคม	3 (3-0-6)
SD 8207	Social Organization Culture	
พค 8208	สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	3 (3-0-6)
SD 8208	Advanced Statistical Analysis for Social Science Research	
พค 8209	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	3 (3-0-6)
SD 8209	Qualitative Data Analysis	
พค 8210	การวิจัยและพัฒนาเพื่อระบุกลุ่มเสี่ยง	3 (3-0-6)
SD 8210	Research and Development of At-Risk People	
พค 8211	เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการพัฒนา	3 (3-0-6)
SD 8211	Political Economy of Development	
พค 8212	การพัฒนาทางเลือก	3 (3-0-6)
SD 8212	Alternative Development	
พค 8213	สถาบันทางสังคมกับการพัฒนา	3 (3-0-6)
SD 8213	Social Institutions and Development	
พค 8214	การวิเคราะห์และประเมินผลนโยบายสังคม	3 (3-0-6)
SD 8214	Social Policy Analysis and Evaluation	
พค 8215	คุณธรรม จริยธรรม กับการพัฒนา	3 (3-0-6)
SD 8215	Morals, Ethics and Development	
พค 8216	ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 8216	Social Development Strategy	
พค 8217	สัมมนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	3 (3-0-6)
SD 8217	Seminar on Interaction of Population and Social Changes	

พค 8218	การศึกษาตามแนวแนะ	3 (3-0-6)
SD 8218	Directed Studies	

จ. หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

เป็นหมวดวิชาที่นักศึกษาต้องทำวิจัยเพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ โดยผู้ที่ศึกษาในแผนการศึกษา แผน 1 (1.1) ต้องทำวิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต และผู้ที่ศึกษาในแผนการศึกษา แผน 2 (2.1) ต้องทำวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

		หน่วยกิต
พค 9900	วิทยานิพนธ์ (แบบ 1(1.1))	48 หน่วยกิต
SD 9900	Dissertation (Track 1 (1.1))	
พค 9901	วิทยานิพนธ์ (แบบ 2(2.1))	36 หน่วยกิต
SD 9901	Dissertation (Track 2 (2.1))	

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

(1) แผนการศึกษา แบบ 1(1.1)

นักศึกษาที่เรียนในแผนการศึกษาแบบ 1(1.1) ต้องสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ให้ผ่านภายใน 2 ปี นับจากวันลงทะเบียนเป็นนักศึกษา และสามารถเริ่มพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ (Dissertation Proposal) ได้ทันที

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1 – ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

พค 4000	พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม *	3 (3-0-6)
SD 4000	Fundamentals of Social Development Administration	(ไม่นับหน่วยกิต)
พค 9900	วิทยานิพนธ์ (แผน 1 (1.1))	48 หน่วยกิต
SD 9900	Dissertation (Track 1(1.1))	

หมายเหตุ * การยกเว้นการเรียนวิชาเสริมพื้นฐาน พค 4000 พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

(2) แผนการศึกษา แบบ 2(2.1)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

		หน่วยกิต
ภส 4003	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการขั้นสูง	3 (3-0-6)
LC 4003	Advanced Integrated English Language Skills Development	(ไม่นับหน่วยกิต)
พค 4000	พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม *	3 (3-0-6)
SD 4000	Fundamentals of Social Development Administration	(ไม่นับหน่วยกิต)
พค 8001	ทฤษฎีและวาทกรรมการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
SD 8001	Social Development Theories and Discourses	
พค 8101	ปรัชญาสังคมศาสตร์	3 (3-0-6)
SD 8101	Philosophy of Social Science	

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

ภส 6000	การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (3-0-6)
LC 6000	Advanced Reading and Writing in English for Graduate Studies	(ไม่นับหน่วยกิต)
พค 8002	การบริหารการพัฒนาสังคมขั้นสูง	3 (3-0-6)
SD 8002	Advanced Social Development Administration	
พค 8102	ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ	3 (3-0-6)
SD 8102	Quantitative Research Methodology	

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 3

พค 8XXX	วิชาเลือก	3 (3-0-6)
SD 8XXX	Elective course	

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

พค 8103	ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	3 (3-0-6)
SD 8103	Qualitative Research Methodology	
พค 8XXX	วิชาเลือก	3 (3-0-6)
SD 8XXX	Elective course	
พค 8XXX	วิชาเลือก	3 (3-0-6)
SD 8XXX	Elective course	

สอบคุณสมบัติ

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 – ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 3

พค 9901 วิทยานิพนธ์ (แบบ 2(2.1))

36 หน่วยกิต

SD 9901 Dissertation (Track 2(2.1))

หมายเหตุ *การยกเว้นการเรียนวิชาเสริมพื้นฐาน พค 4000 พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา (Course Description)

(1) หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน* (เป็นวิชาที่ไม่นำมาคำนวณแต้มเฉลี่ย)

ภส 4003 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการขั้นสูง

3 (3-0-6)

LC 4003 Advanced Integrated English Language Skills Development

เนื้อหาและกิจกรรมเน้นการบูรณาการทักษะทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนอหน้าชั้นเป็นกลุ่มย่อย การเขียนสรุปเพื่อจับประเด็นสำคัญ การเขียนรายงานและการวิจัย โดยผู้บรรยายอาจมอบหมายงานกลุ่มตามความเหมาะสม

Course contents and teaching activities focus on the integrated skills of listening, speaking, reading and writing with a particular emphasis on academic writing. Students will also work in small groups, practicing paper presentation techniques, precis writing and research writing.

ภส 6000 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา

3 (3-0-6)

LC 6000 Advanced Reading and Writing in English for Graduate Studies

ทบทวนกลวิธีที่จำเป็นต่อการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ประกอบด้วยความรู้ทางด้านโครงสร้างประโยค ศัพท์ทั่วไปและศัพท์เฉพาะสาขาวิชา ความสัมพันธ์ของเนื้อหาภายในอนุเขตและเรื่องที่อ่าน

Review of essential reading and writing strategies required to read and write academic English. Course contents include work on sentence structures, vocabulary and recognition of

major thought relationships in paragraphs, as well as practice in reading and writing academic English.

พค 4000 พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

SD 4000 Fundamentals of Social Development Administration

แนวความคิดเกี่ยวกับระบบสังคม กระบวนทัศน์ และพัฒนาการของทฤษฎีสังคมที่เป็นรากฐานของสำนักคิดและกลุ่มทฤษฎีทางสังคม วิวัฒนาการของการพัฒนาสังคม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมและการบริหารการพัฒนาสังคม ความเป็นสหสาขาวิชาในการบริหารการพัฒนาสังคม พื้นที่ทางสังคมสำหรับบุคคล กลุ่มและชุมชนในการบริหารการพัฒนาสังคม

Concepts of social system, paradigm and the development of social theories as a foundation to schools of thought and the groups of social theories; evolution of development, theories of social development and social development administration, interdisciplinary approach to social development administration, the space of individuals, groups and communities in social development administration.

* การยกเว้นไม่ต้องเรียนวิชาในหมวดนี้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนดหรือเป็นไปตามประกาศของสถาบันและของคณะ

(2) หมวดวิชาหลัก

พค 8001 ทฤษฎีและวาทกรรมการพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

SD 8001 Social Development Theories and Discourses

กำเนิดและพัฒนาการของทฤษฎีและวาทกรรมการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมและความซับซ้อนของการเมือง ทฤษฎีการพัฒนาสังคมกระแสหลัก ประเด็นใหม่ๆทางสังคม การพัฒนาทางเลือก และแนวคิดแผนองค์รวม แนวคิดการพัฒนาแผนพหุลักษณะ แนวทางการพัฒนาสังคมที่ได้รับความนิยมในวงกว้าง

Origin and evolution of development theories and discourses, social development and the complexity of politics, mainstream social development theories, current social issues, alternative development and holism, development pluralism, and popular social development approaches.

พค 8002 การบริหารการพัฒนาสังคมขั้นสูง

3 (3-0-6)

SD 8002 Advanced Social Development Administration

การตรวจสอบแนวทางเชิงทฤษฎีหลัก ๆ เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาสังคม เทคนิคและยุทธศาสตร์การบริหารสำหรับการจัดทำนโยบายและการวางแผนพัฒนาสังคม ความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์การภาครัฐและองค์การที่ไม่แสวงหากำไรในการนำนโยบายและแผนงานพัฒนาสังคมไปปฏิบัติ

Examination of major theoretical approaches to social development administration, administrative techniques and strategies in social development policy-making and planning, achievements and failures of public and non-profit organizations in their implementation of social development policies and programs.

(3) หมวดวิชาการเปรียบเทียบวิจัย

พค 8101 ปรัชญาสังคมศาสตร์

3 (3-0-6)

SD 8101 Philosophy of Social Science

กระบวนทัศน์ นิยาม และองค์ประกอบของปรัชญาสังคมศาสตร์ การอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาตินิยม การตีความนิยม พหุนิยม สังคมศาสตร์วิพากษ์ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลในทางสังคมศาสตร์ ความมีเหตุผล และการอธิบายเชิงโครงสร้างและหน้าที่ ข้อถกเถียงเกี่ยวกับอุปนัยนิยม ปัจเจกนิยมและองค์รวมนิยม วัตถุประสงค์และค่านิยม ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาสังคมศาสตร์กับแผนงานวิจัย

Paradigms, definitions and components of social science philosophy; discussion on related topics including naturalism, interpretivism, pluralism, critical social science, causal reasoning in social science, rationality, structural and functional explanation; reductionism, individualism and holism debates; objective and values; relationship between philosophy of social science and research programs.

พค 8102 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

3 (3-0-6)

SD 8102 Quantitative Research Methodology

แนวคิด ขั้นตอน เทคนิค และวิธีการในการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์เปรียบเทียบและการวิจัยเชิงทดลองประเมินผลการพัฒนาต่าง ๆ ตั้งแต่การสร้างกรอบแนวคิดทางการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ การประมวลเอกสาร การตั้งสมมติฐาน กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง การพัฒนาเครื่องมือวัด การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง การตีความผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการเขียนรายงาน/บทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

Principles, processes, techniques and methods for social science relating to correlational comparative study and experimental evaluative study starting from research conceptual framework, objectives, literature reviews, hypotheses, sample and sampling methods, scale development, data gathering, statistical analyses, interpretation and writing report/article for publication.

พค 8103 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

3 (3-0-6)

SD 8103 Qualitative Research Methodology

ปรัชญา แนวคิด และวิวัฒนาการของการวิจัยเชิงคุณภาพ การออกแบบการวิจัย กระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ การรวบรวมข้อมูลและเทคนิคต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการตีความ ตลอดจนการรายงานผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

Philosophy, concept and evolution of the qualitative research; qualitative research design; process, methods and steps in the operation of qualitative research; data collection and techniques; data analysis and interpretation; and reporting qualitative research findings.

(4) หมวดวิชาเลือก

พค 8201 รัฐ ประชาสังคม และการพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

SD 8201 State, Civil Society and Social Development

แนวคิดและรูปแบบของรัฐ ได้แก่ รัฐประชาธิปไตย รัฐสวัสดิการ รัฐสังคมนิยม รัฐพัฒนานิยม และรัฐในรูปแบบอื่น ๆ การจัดการภาคีแบบใหม่ หลังสมัยใหม่ นิยม และหลังโครงสร้างนิยม มโนทัศน์ว่าด้วยประชาสังคม ปริณทลสาธาณะ สังคมเข้มแข็ง และการเป็นภาคีร่วมระหว่างกลุ่มที่แตกต่างหลากหลาย ประชาสังคมเชิงบวกและเชิงลบ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาสังคมในการพัฒนาสังคม แนวคิดและความเป็นจริงของประชาสังคมโลก

Concepts and forms of state including democratic state, Welfare state, Socialist state, Development state and other forms of state, new public governance, Postmodernism, and Post-structuralism; concepts of civil society, public sphere, social capital, strong society, and partnerships between variety of groups; positive and negative civil society, the relationship between the state and civil society in social development; an approach and reality of global civil society.

พค 8202 สัมมนานโยบายการพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

SD 8202 Seminar on Social Development Policies

การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาสังคมโดยใช้กรณีศึกษา การอภิปรายเน้นหนักแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายพัฒนาสังคม เนื้อหาของนโยบายพัฒนาสังคมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ แรงผลักดันทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อนโยบายการพัฒนาสังคม

Analysis of social development policies using case studies; discussions emphasizing concepts and theories of social policy processes, content of social policy and factors affecting social policy implementation; socio- political and economic forces influencing social development policies.

พค 8203 สัมมนาการพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น

3 (3-0-6)

SD 8203 Seminar on Regional and Local Development

ทฤษฎี แนวคิด นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน รูปแบบ และกลไกในการบริหารและจัดการพัฒนาภูมิภาค และท้องถิ่น ความสัมพันธ์พิเศษระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการ บทบาทของภาคเอกชนและ ประชาสังคมในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ การเปรียบเทียบกรณีศึกษาในประเทศไทยกับ กรณีศึกษาจากต่างประเทศ

Theories, concepts, policies, strategies, plans, forms and mechanisms for governing and managing regional and local development; distinctive relationships between units dealing with governance and administration; roles of the private sector and civil society in cooperating with government agencies; comparison between cases in Thailand with cases from other countries.

พค 8204 การวิเคราะห์องค์การและสถาบันทางสังคม

3 (3-0-6)

SD 8204 Analysis of Social Organization and Institution

แนวคิดและทฤษฎีองค์การและสถาบันทางสังคม ซึ่งรวมถึงการศึกษาตามแนวทางปฏิฐานนิยม แนวทางศาสตร์แห่งการตีความ แนวทางทฤษฎีวิพากษ์และหลังภาวะนิวสมัย การออกแบบองค์การและสถาบัน ทางสังคม การสร้างและพัฒนาความเป็นสถาบันขององค์การ ความชอบธรรมและวิกฤติขององค์การและ สถาบันทางสังคม องค์การและสถาบันแห่งการเรียนรู้

Concepts and theories of social organization and institution including positivism, hermeneutics, critical theory and postmodernism; design of organization and institution; creation and development of institutionalization of organization, legitimacy and crisis of social organization and institution; learning organization and institution.

พค 8205 สัมมนาการประกอบการทางสังคม

3 (3-0-6)

SD 8205 Seminar on Social Entrepreneurship

สัมมนาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการทางสังคม การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกิจการเพื่อสังคมและกิจการประเภทอื่นๆ ประเภทของ กิจการเพื่อสังคม การสร้างและพัฒนากิจการเพื่อสังคม การจัดการกิจการเพื่อสังคมครอบคลุมการทำแผนธุรกิจ และการระดมทุน บทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการพัฒนาการประกอบการเพื่อ สังคม กรณีศึกษากิจการเพื่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

Seminar on concepts and theories related to social enterprise; comparison of similarities and differences between social enterprise and other types of enterprise; types of social enterprise; creating and developing social enterprise; social enterprise management including business plan making and fundraising; and roles of state, private and civil society sectors in the development of social entrepreneurship; case studies of social enterprises in Thailand and overseas.

พค 8206 สัมมนาภาวะผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง

3 (3-0-6)

SD 8206 Seminar on Leadership and Change Management

สัมมนาแนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยภาวะผู้นำ และการจัดการการเปลี่ยนแปลง บทบาทของผู้นำในการสร้างแรงจูงใจ สร้างความร่วมมือ และประสิทธิผลขององค์กร บทบาทของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการจัดการเพื่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร กรณีศึกษาองค์กรภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม

Seminar on concepts and theories of leaderships and change management; leaderships' roles in motivation, cooperation, and organizational effectiveness; roles of strategic leaderships in change management; case study of public, private and civic organizations.

พค 8207 วัฒนธรรมองค์กรทางสังคม

3 (3-0-6)

SD 8207 Social Organization Culture

แนวคิดและทฤษฎีการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กร นวัตกรรมและการพัฒนาสังคม การวิเคราะห์และวินิจฉัยวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดและบริหารยุทธศาสตร์สำหรับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรทางสังคม

Concepts and theories of social organization culture; relationship among organization culture, innovation and social development; analysis and diagnosis of organization culture; strategy formation and administration for changing social organization culture.

พค 8208 สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3 (3-0-6)

SD 8208 Advanced Statistical Analysis for Social Science Research

สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงทางสังคมศาสตร์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายตัว ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก การวิเคราะห์จำแนกประเภท การวิเคราะห์ปัจจัย การวิเคราะห์เส้นทาง การวิเคราะห์ตัวแบบสมการเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์พีหุระดับ และการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์

Advanced Statistical Analysis for Social Science, Multivariate analyses including Logistic Regression, Cluster Analysis, Factor Analysis, Structural Equation Model (SEM), Multilevel Analysis and statistical report writing.

พค 8209 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

3 (3-0-6)

SD 8209 Qualitative Data Analysis

หลักการ วิธีการ และเทคนิคต่างๆในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ กระบวนการและขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดรหัสเพื่อจำแนกข้อมูล การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูล เพื่อสร้างข้อเสนอเชิงแนวคิดและทฤษฎี หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา

Principles, methods and techniques in qualitative data analysis; process and steps in qualitative data analysis including coding for data categorization, linking and integrating data for making conceptual and theoretical proposition or explanation of phenomena.

พค 8210 การวิจัยและพัฒนาเพื่อระบุงลุ่มเสี่ยง

3 (3-0-6)

SD 8210 Research and Development of At-Risk People

การรวบรวมองค์ความรู้จากทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระบุประเภทของบุคคลกลุ่มเสี่ยงด้านจิตและพฤติกรรม การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยขั้นสูง เพื่อป้องกันภัยปกป้องหรือเสริมสร้างบุคคลกลุ่มเสี่ยง อันจะช่วยบรรเทาหรือขจัดปัญหาบุคคล หน่วยงาน และสังคม เช่น ความล้มเหลวในการเรียนหรือการทำงาน ความไร้จริยธรรม ความอยู่ดีมีสุขน้อย หรือ อาชญากรรม เป็นต้น

Reviewing bodies of knowledge and research findings related to indicating groups of at-risk people in their thinking and their behavior; application of advanced research findings on indicating protective or supporting factors which are important for alleviate problems of individuals, work groups and society, for example, the study of work failure, low morality, crimes and low quality of life etc.

พค 8211 เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการพัฒนา

3 (3-0-6)

SD 8211 Political Economy of Development

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์คลาสสิก นีโอคลาสสิก มาร์กซิสต์ นีโอมาร์กซิสต์ สถาบันนิยม ทฤษฎีวิพากษ์ หลังโครงสร้างนิยม และหลังสมัยใหม่นิยม ประสบการณ์และผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการพัฒนาโดยใช้ตัวแบบของเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม รัฐสวัสดิการ สังคมนิยม เคนเซียน เสรีนิยมใหม่นิยม และหลังเสรีนิยมใหม่นิยม เป็นต้น

Theories of political economy on development including Classical Economics, Neo-classical Economics, Marxism, Neo-Marxism, Institutionalism, Critical Theory, Post-structuralism, Postmodernism; positive and negative experiences and impacts of development through utilizing models of liberal economy, welfare state, socialism, Keynesianism, Neoliberalism, Post-neoliberalism, etc.

พค 8212 การพัฒนาทางเลือก

3 (3-0-6)

SD 8212 Alternative Development

แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก ได้แก่ วัฒนธรรมชุมชน ชรรวมสังคมนิยม เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรแบบธรรมชาติ การทำฟาร์มแบบไร่นาสวนผสม การประกอบการเกษตรแบบรวมหมู่ และทางที่สาม เป็นต้น การจัดการทรัพยากรของส่วนรวมอย่างยั่งยืน ความเป็นไปได้ ประสบการณ์ และผลกระทบจากการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาทางเลือก

Alternative development approaches and theories including community culture, moral socialism, Buddhism economy, sufficiency economy, natural agriculture, integrated farming, agricultural collectivism, and the third way, etc. ; sustainable management of pooled resources; feasibilities, experiences, and impacts of applications of these approaches.

พค 8213 สถาบันทางสังคมกับการพัฒนา

3 (3-0-6)

SD 8213 Social Institutions and Development

โครงสร้างและหน้าที่ของสถาบันทางสังคม อันประกอบด้วย สถาบันครอบครัว เครือญาติ ชุมชน ศาสนา และการศึกษา บทบาทของสถาบันเหล่านี้ในการพัฒนาสังคม ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อสถาบันทางสังคม บทบาทและการปรับตัวของสถาบันเหล่านี้ แนวโน้มของสถาบันทางสังคมในการปรับปรุงและพัฒนาตัวเองเพื่อการทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่แห่งยุคโลกาภิวัตน์

Structure and function of social institutions including family, kinship, community, religion, and education; roles of institutions in social development; impacts of globalization on social institutions; problems and adaptations; tendencies of social institutions to improve and develop themselves in order to function effectively under the new environment in the globalization era.

พค 8214 การวิเคราะห์และประเมินผลนโยบายสังคม

3 (3-0-6)

SD 8214 Social Policy Analysis and Evaluation

แนวทางการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสังคม ขั้นตอนและตัวแบบการกำหนดนโยบาย กระบวนการและวิธีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบายโดยเน้นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบของนโยบายที่มีต่อการพัฒนาสังคม

Methods of policy study and analysis; policy formulation procedures and models; process and methods of policy implementation; factors affecting success or failure of policy implementation; policy evaluation focusing on input, process, output, outcome and impact of policy on social development.

พค 8215 คุณธรรม จริยธรรมกับการพัฒนา

3 (3-0-6)

SD 8215 Morals, Ethics and Development

แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยคุณธรรม อันประกอบด้วย ทฤษฎีสัมพัทธนิยมทางวัฒนธรรม อัตนิยม การหยั่งรูนิยม แนวคิดแบบคานท์ กฎทองคำ อรรถประโยชน์นิยม สัญญาประชาคม กฎธรรมชาติ มโนทัศน์และองค์ประกอบ ธรรมาภิบาล พัฒนาการ แนวคิด และวิธีการของความรับผิดชอบทางสังคม บทบาทขององค์การภาครัฐและเอกชนในความรับผิดชอบทางสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

Morality approaches and theories including cultural relativism, subjectivism, intuitionism, Kantianism, the golden rule, utilitarianism, social contract, natural law; the concept of good governance and its components; development, perspectives and methods of the social responsibility; roles of the public and private organizations in social responsibility for sustainable development.

พค 8216 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม

3 (3-0-6)

SD 8216 Social Development Strategy

แนวคิด ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนและบริหาร ยุทธศาสตร์ การประเมินยุทธศาสตร์ ความสัมพันธ์ ระหว่างมิติสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมกับ การพัฒนา การสัมมนากระบวนทัศน์ยุทธศาสตร์การพัฒนาระแสหลัก เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาอย่าง ยั่งยืน และการพัฒนาทางเลือกอื่น ๆ

Concepts, theories and approaches of strategy formation, administration and evaluation; relationship among social, economic, political and cultural aspects of development; seminar on development strategy paradigms including mainstream, sufficiency economy, sustainable development and other alternative development approaches.

พค 8217 สัมมนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3 (3-0-6)

SD 8217 Seminar on Interaction of Population and Social Changes

การสัมมนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับประชากร โครงสร้างและองค์ประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงทางประชากร ภาวะเจริญพันธุ์และครอบครัว การตาย และการย้ายถิ่น กับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21

Seminar on interaction of concepts of population, population structure and composition, population changes, fertility and family, mortality , migration and social, economic, political, technological and innovative changes in the 21st century.

พค 8218 การศึกษาตามแนวแนะ

3 (3-0-6)

SD 8218 Directed Studies

การศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาแต่ละคน โดยมีอาจารย์ผู้หนึ่งรับผิดชอบดูแลและให้คำแนะนำ ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

An individual study on a specific topic which is useful for conducting dissertation of the student, guided by an assigned lecturer and approved by the doctoral degree committee.

(6) หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

พค 9900 วิทยานิพนธ์ (แบบ 1(1.1))

48 หน่วยกิต

SD 9900 Dissertation (Track 1(1.1))

การค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและการบริหารการพัฒนาสังคม ภายใต้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยนักศึกษาทุกคนต้องมีการนำเสนอหัวข้อ รายงานความก้าวหน้า และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

Reviewing and conducting research on interesting topics related to social development and social development administration under close supervision of assigned supervisor(s); every student is required to present research topic, report the progress and defense the dissertation.

พค 9901 วิทยานิพนธ์ (แบบ 2(2.1))

36 หน่วยกิต

SD 9901 Dissertation (Track 2(2.1))

การค้นคว้าวิจัยในหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและการบริหารการพัฒนาสังคม ภายใต้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด รวมถึงการศึกษารายวิชาภาคทฤษฎีตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นสมควร

Reviewing and conducting research on an interesting topic related to social development and social development administration under close supervision of assigned supervisor(s), including the study of some theoretical courses as suggested by the supervisor(s).

3.2 ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						ปรับปรุง สมอ. 08						
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ
นางสาวดุจเดือน พันธมนาวิน	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	Ph.D. (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2544							คงเดิม
			Master of Arts (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2541							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ไทย)	2538							
นายอาแว มะแส	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Sciences)	University of Bath (U.K.)	2540							
			Master of Agricultural Science (Rural Development Administration & Management)	The University of Queensland (Australia)	2533							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ไทย)	2526							
นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	อาจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	**คงเดิม ปรับตำแหน่งทางวิชาการ (สมอ. 08) สภาสถาบันอนุมัติ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย. 2562
			Master of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2542				Master of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2542	
			Bachelor of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2535				Bachelor of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2535	

หมายเหตุ * ปรับตำแหน่งทางวิชาการ ของ อ.ดร.หลี่ เหมินเหลียง โดยได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย.2562

3.2.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร						
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ
นางสาวดุจเดือน พันธมนาวิน	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	Ph.D. (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2544							
			Master of Arts (Education)	University of Minnesota (U.S.A.)	2541							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ไทย)	2538							
นายอาแว มะแส	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Sciences)	University of Bath (U.K.)	2540							
			Master of Agricultural Science (Rural Development Administration & Management)	The University of Queensland (Australia)	2533							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ไทย)	2526							
นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	อาจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	นายหลี่ เหมินเหลียง	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปร.ด. (พัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2555	**คงเดิม
			Master of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2542				ทางวิชาการ			
			Bachelor of Arts (Thai Language & Culture)	Peking University (China)	2535				ตามมติสภาสถาบันครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62			

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร						
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ
นางสาวสุพรรณิ ไชยอำพร	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	Ph.D. (Rural Study and Community Development)	University of Philippines at Los Banos (Philippines)	2529							คงเดิม
			ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ไทย)	2521							
			ครุศาสตรบัณฑิต (เคมี)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ไทย)	2519							
นางสาวรติพร ถึงฝั่ง	xxxxxxxxxxxx	อาจารย์	ปร.ด. (ประชากรและการพัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2552	นางสาวรติพร ถึงฝั่ง	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปร.ด. (ประชากรและการพัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2552	**คงเดิม
			สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)	มหาวิทยาลัยมหิดล (ไทย)	2541				สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)	มหาวิทยาลัยมหิดล (ไทย)	2541	ทางวิชาการตามมติสภาสถาบันครั้งที่ 4/2562
			พยาบาลศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยมหิดล (ไทย)	2537				พยาบาลศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยมหิดล (ไทย)	2537	เมื่อวันที่ 25 เม.ย.62
นายสมศักดิ์ สามัคคีธรรม	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	Ph.D. (Politics)	James Cook University (Australia)	2544							คงเดิม
			สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต (สังคมวิทยา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ไทย)	2531							
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ไทย)	2526							

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร							
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ	
นายสุรสิทธิ์ วัชรขจร	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	(Ph.D.) Political Science	University of Oklahoma (U.S.A.)	2531	-	-	-	-	-	-	**ปรับอาจารย์ประจำหลักสูตรเนื่องจากลาออกตามมติสภาสถาบัน ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 ม.ย.62	
			Master of Public Administration	American International College (U.S.A.)	2526								
			รัฐศาสตรบัณฑิต (การปกครอง)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ไทย)	2522								
นายพิชาย รัตนติลก ณ ภูเก็ต	xxxxxxxxxxxx	รองศาสตราจารย์	(Ph.D.) Politics	James Cook University (Australia)	2542							คงเดิม	
			พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) (เกียรตินิยมดีมาก)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2533								
			วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหิดล (ไทย)	2529								
นายสุวิชา เป้าอารีย์	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปร.ด. (การบริหารการพัฒนา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2544							คงเดิม	
			Master of Arts (Politics)	University of Wollongong (Australia)	2536								
			ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ไทย)	2533								
นางดวงเดือน พันธุมนาวิน	xxxxxxxxxxxx	ศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Psychology)	University of Maryland (U.S.A.)	2516								

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561						การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร						
ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	ชื่อ-สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	พ.ศ.	หมายเหตุ
			Master of Arts (Social Psychology)	University of Illinois (U.S.A.)	2509							
			Bachelor of Arts (Psychology)	University of California (U.S.A.)	2507							
						นายพงษ์เทพ จันทสุวรรณ	xxxxxxxxxxxx	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนาสังคมและการ จัดการสิ่งแวดล้อม)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2554	*ปรับเพิ่ม อาจารย์ ประจำ หลักสูตร ตามมติ สภา สถาบัน ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 14 มี.ค. 2561
								พัฒนบริหารศาสตรมหา บัณฑิต (บริหารธุรกิจ)	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ (ไทย)	2534		
								บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด)	มหาวิทยาลัย รามคำแหง (ไทย)	2528		
						นางสาวพัชรินรุจา จันทโรนานนท์	xxxxxxxxxxxx	อาจารย์	LL.D. (International Politics)	Peking University (China)	2559	
									Master of Laws (International Politics)	Peking University (China)	2554	
									อักษรศาสตรบัณฑิต (ภาษาจีน) (เกียรตินิยมอันดับ 2)	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (ไทย)	2552	

หมายเหตุ *ปรับเพิ่มอาจารย์ประจำหลักสูตร ผศ.ดร.พงษ์เทพ จันทสุวรรณ และ อ.ดร.พัชรินรุจา จันทโรนานนท์ โดยได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 14 มี.ค.2561

**ปรับตำแหน่งทางวิชาการ อ.ดร.หลี เหมรินเหลียง และ อ.ดร.รติพร ถึงฝั่ง และปรับ ศ.ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร ออกจากการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร เนื่องจากลาออก โดยสภาสถาบันได้อนุมัติการปรับปรุงในคราวประชุมครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เม.ย. 2562

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ไม่มี

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรนี้กำหนดทางเลือกให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนแบบ 1(1.1) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือเลือกเรียนแบบ 2(2.1) ซึ่งต้องลงเรียนรายวิชาที่กำหนดและทำวิทยานิพนธ์ด้วย

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษามีทักษะทั้ง 5 ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คือ มีความสามารถในการศึกษาวิจัยขั้นสูง มีความสามารถวิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนาสังคม และสามารถนำเสนอผลงานวิจัยของตนเองได้อย่างลึกซึ้ง

5.3 ช่วงเวลา

สำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียน แบบ 1(1.1) เริ่มกระบวนการทำวิจัยตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกของปีการศึกษาที่ 1

สำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียน แบบ 2(2.1) เริ่มการทำวิจัย หลังจากเรียนรายวิชาที่กำหนดครบถ้วนและสอบวัดคุณสมบัติผ่านแล้ว

หมายเหตุ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง แนวปฏิบัติในกระบวนการการศึกษาวิชาวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

5.4 จำนวนหน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ จำนวน 48 หน่วยกิต สำหรับแผนการศึกษา แบบ 1(1.1)

วิทยานิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต สำหรับแผนการศึกษา แบบ 2(2.1)

5.5 การเตรียมการ

- ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์เพื่อผลักดันให้นักศึกษาได้พัฒนางานวิจัย มีหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา

- กำหนดเวลาในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา
- กำหนดให้นักศึกษาต้องรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นระยะๆ
- ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนบทความ การนำเสนอผลงานและ/หรือการตีพิมพ์ผลงาน

วิทยานิพนธ์

- มีหน่วยงานให้คำแนะนำ ตรวจสอบรูปแบบการทำวิทยานิพนธ์

5.6 กระบวนการประเมินผล

- มีการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
- มีประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์
- สอบป้องกันวิทยานิพนธ์โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ
- ตรวจสอบการแก้ไขวิทยานิพนธ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบ
- ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการทำวิทยานิพนธ์
- งานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือ ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารหรือเอกสารทางวิชาการที่มีคณะกรรมการประเมิน ในระดับชาติ หรือ ระดับนานาชาติ โดยจะมีการแสดงหลักฐาน การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่ว ๆ ไป ที่สถาบันและคณะพยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวนักศึกษาของหลักสูตรนี้ ได้แก่

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
- เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม โดยนำความรู้และคุณธรรมมาสร้างปัญญา สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการสอดแทรกคุณธรรมในการเรียนการสอนทุกวิชา 2. สอนโดยใช้กรณีศึกษาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนรู้จักคิดเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้เกิดปัญญาและจิตสำนึกในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการบริหารการพัฒนาสังคมอย่างมีระบบ 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับบริบททางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ตลอดจนผลประโยชน์ของประเทศชาติ ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคมให้ได้ผลและเป็นธรรม 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อสร้างจิตสำนึกในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดประโยชน์ต่อคนทุกกลุ่มในสังคม
- เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร อดทน และมุ่งมั่นที่จะเป็นนักบริหารมืออาชีพที่สามารถใช้องค์ความรู้การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดวิชาเสริมพื้นฐานสำหรับบัณฑิตศึกษาเพื่อสอนให้มีความรู้รอบด้าน มีวิสัยทัศน์ มีการพัฒนาบุคลิกภาพ รู้จักการรักษาสุขภาพจิต สุขภาพกายเพื่อสร้างสมดุลในการทำงานอย่างนักบริหารมืออาชีพ 2. จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความรู้ด้านการวิจัย ให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ ทำการวิจัย และค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำทั้งด้านความรู้และจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ
- เป็นผู้ที่สามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านต่างๆ ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและบริหารการพัฒนาสังคม โดยสามารถนำองค์ความรู้และแนวคิดต่างๆ มาปรับใช้กับการบริหารงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้กรณีศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการพัฒนาสังคมที่เกิดขึ้นจริง 2. ให้นักศึกษานำประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคมที่ตนเองสนใจมานำเสนอเป็นรายงานประกอบการศึกษา หรือวิทยานิพนธ์ โดยเน้นการศึกษาหรือวิจัยแผนบูรณาการ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่เหมาะสม

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

หลักสูตรได้กำหนดให้มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งโดยทั่วไป และทางวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม ตามคำขวัญของสถาบันที่เน้นให้บัณฑิตของสถาบันต้องเป็นผู้ที่มี “ความรู้คู่คุณธรรม” นอกจากนี้ยังได้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการในวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีวิชาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ศึกษามีผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้ง 1 ข้อ ได้แก่

1) พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

หลักสูตรกำหนดให้มีการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กร “WISDOM” เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม (S = Social Responsibility, D = Discipline, M = Morality) ในส่วนของการเรียนการสอนมีการใช้กรณีศึกษาต่าง ๆ ที่มีสาระด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งจากในและต่างประเทศมาใช้ประกอบ ฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นหมู่คณะ โดยการมอบหมายงานกลุ่ม ซึ่งการต้องฝึกให้รู้จักบทบาทหน้าที่ตามที่ได้ตกลงกัน ทั้งการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม นักศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์ โดยต้องไม่ทุจริตในการสอบหรือการลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน นอกจากนี้ หลักสูตรกระตุ้นอาจารย์ผู้สอนทุกคนให้สอดแทรกเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา รวมถึงส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการรับผิดชอบต่อสังคม

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย และการร่วมกิจกรรม
- 2) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมต่างๆ ของหลักสูตร
- 3) ปริมาณการกระทำทุจริตในการสอบ
- 4) ประเมินการคัดลอกผลงานของผู้อื่นจากรายงานในวิชาการต่างๆที่มอบหมายให้นักศึกษาจัดทำ
- 5) ประเมินจากความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ด้านความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นักศึกษาจะต้องมีความรู้ด้านการพัฒนาสังคมและการบริหารการพัฒนาตามรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาในหลักสูตร โดยมีมาตรฐานผลการเรียนรู้โดยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา ทฤษฎีและแนวความคิด ตลอดจนหลักการที่สำคัญในเนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการบริหารการพัฒนาสังคม ตามผลการเรียนรู้ทักษะทางปัญญา ดังนี้

1) สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างสมเหตุ สมผล และสมจริง เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การทดสอบมาตรฐานนี้สามารถทำได้โดยการทดสอบจากข้อสอบของแต่ละวิชา รายงาน และผลงานต่าง ๆ ของนักศึกษา ตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาอยู่ในหลักสูตร

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

การเรียนการสอนในหลักสูตรใช้วิธีการหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา ทฤษฎีและแนวความคิด ตลอดจนหลักการที่สำคัญในเนื้อหาวิชาที่เปิดสอน ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคม มีการนำกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์และถอดบทเรียน มีการมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวเองและจัดทำเป็นรายงานหรือนำเสนอในชั้นเรียน และมีการทำวิจัยในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมในมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับแนวคิด การกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารการพัฒนาสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้นำเสนอผลงานทางวิชาการในลักษณะต่าง ๆ

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ

- 1) การทดสอบย่อย
- 2) การสอบกลางภาคเรียนและ/หรือปลายภาคเรียน
- 3) การประเมินจากรายงานหรือชิ้นงานลักษณะอื่น ๆ ที่นักศึกษาจัดทำ
- 4) การประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นักศึกษาจะต้องสามารถคิด วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎี นโยบาย การวางแผน และการบริหารการพัฒนาสังคมในการทำงาน ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม นโยบาย การวางแผน และการบริหารการพัฒนาสังคมในระดับต่างๆ โดยสามารถนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือหาข้อยุติของปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามผลการเรียนรู้ทักษะทางปัญญา ดังนี้

- 1) วิเคราะห์กระบวนการทัศน์ทางปรัชญาสังคมศาสตร์ และรากฐานความเป็นจริงและที่มาของความรู้ได้อย่างชัดเจน
- 2) บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษาประเด็นทางสังคม
- 3) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ และองค์การทางสังคม
- 4) วิพากษ์สาระของทฤษฎีการพัฒนาและการบริหารการพัฒนารวมไปถึงการนำไปปฏิบัติในบริบทของสังคมระดับต่าง
- 5) ประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค
- 6) ออกแบบหรือพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้สอนดำเนินการใช้กลยุทธ์การสอนที่นอกเหนือจากการบรรยายในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะด้านปัญญาให้กับผู้เรียนในหลากหลายกลยุทธ์ เช่น

- 1) การใช้กรณีศึกษาสำหรับการวิเคราะห์นโยบาย การวางแผน และการบริหารการพัฒนาสังคม รวมทั้งผลกระทบ
- 2) การอภิปรายกลุ่ม
- 3) การสัมมนา และการวิจัย เป็นต้น

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินผลงานและการมีส่วนร่วมในการอภิปราย การทำงานกลุ่มนักศึกษา การแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน การนำเสนอรายงาน และการนำเสนอรายงานวิจัย ทั้งในลักษณะการเขียนบทความและการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบไว้ ดังนี้

- 1) พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

2.4.2 กลยุทธ์การสอนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีการกำหนดกิจกรรมประกอบการสอน โดยการมอบหมายให้ให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม และการทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น หรือต้องค้นคว้าวิจัยด้วยการหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่นหรือผู้มีประสบการณ์ การเก็บข้อมูลภาคสนามจากชุมชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ โดยคาดหวังผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ดังนี้

- 1) มีภาวะผู้นำ
- 2) สามารถทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 3) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 4) สามารถอธิบายงานที่ตนรับผิดชอบได้ความครบถ้วน ชัดเจน ตรงประเด็น
- 5) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- 6) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กร บุคคลเป้าหมายของการทำงาน และบุคคลทั่วไป

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการอภิปราย นำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล รวมทั้งสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกและการปรับตัวในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

- 1) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการวิเคราะห์ทางสถิติหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม

2.5.2 กลยุทธ์การสอนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

ในวิชาเสริมพื้นฐานภาษาอังกฤษ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญโดยตรงจากคณะภาษาและการสื่อสาร โดยในการเรียนการสอนมีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่นักศึกษาต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน นอกจากนี้ทางสถาบันฯ ยังมีสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและให้บริการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมทางสถิติ ซึ่งนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเข้าเรียนหรือเข้าร่วมฟังในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขของคณะสถิติประยุกต์ได้ในทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้สถาบันฯ ยังมีระบบ Internet wifi บริการให้นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ในสถาบันฯ และพัฒนาให้สำนักบรรณสารการพัฒนาเป็นห้องสมุดดิจิทัล มีระบบฐานข้อมูลสากลให้นักศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการค้นคว้า วิจัยได้อย่างกว้างขวางตลอดเวลา

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

การประเมินผลทักษะด้านนี้สามารถประเมินได้จากความสามารถในการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การเขียนรายงาน การเขียนงานวิจัยและบทความทางวิชาการ การอ้างอิงเอกสารและฐานข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอผลงานวิชาการในชั้นเรียนและในการประชุมวิชาการต่างๆ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes) มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน
ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) 5 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes)
1. คุณธรรม จริยธรรม	ELO 8 พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม
2. ความรู้	ELO 9 สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างสมเหตุ สมผล และสมจริง เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. ทักษะทางปัญญา	ELO 1 วิเคราะห์กระบวนการทัศน์ทางปรัชญาสังคมศาสตร์ และรากฐาน ความเป็นจริงและที่มาของความรู้ได้อย่างชัดเจน ELO 2 บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษา ประเด็นทางสังคม ELO 4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ และ องค์การทางสังคม ELO 5 วิพากษ์สาระของทฤษฎีการพัฒนาและการบริหารการพัฒนา รวมถึงการนำไปปฏิบัติในบริบทของสังคมระดับต่าง ๆ ELO 6 ประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้ง ในระดับมหภาคและระดับจุลภาค ELO 7 ออกแบบหรือพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการ พัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	ELO 8 พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	ELO 3 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการวิเคราะห์ทางสถิติหรือการ วิเคราะห์เชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม

หมายเหตุ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes) มีดังนี้

- ELO 1 วิเคราะห์กระบวนการทัศน์ทางปรัชญาสังคมศาสตร์ และรากฐานความเป็นจริงและที่มาของความรู้ได้อย่างชัดเจน
- ELO 2 บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษาประเด็นทางสังคม
- ELO 3 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการวิเคราะห์ทางสถิติหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม
- ELO 4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ และองค์การทางสังคม
- ELO 5 วิพากษ์สาระของทฤษฎีพัฒนาและการบริหารการพัฒนารวมไปถึงการนำไปปฏิบัติในบริบทของสังคมระดับต่าง ๆ
- ELO 6 ประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค
- ELO 7 ออกแบบหรือพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค
- ELO 8 พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม
- ELO 9 สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างสมเหตุ สมผล และสมจริง เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม	2. ความรู้	3. ทักษะทางปัญญา						4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ	5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	ELO8	ELO9	ELO1	ELO2	ELO4	ELO5	ELO6	ELO7	ELO8	ELO3
ภส 4003 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการขั้นสูง*	○	○			○				○	○
ภส 6000 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา*	○	○			○				○	○
ภส 6001 การซ่อมเสริมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา*	○	○			○				○	○
พค 4000 พื้นฐานการบริหารการพัฒนาสังคม	○	○	●	○					○	○
พค 8001 ทฤษฎีและวาทกรรมการพัฒนาสังคม	○	○	○		○	●			○	○
พค 8002 การบริหารการพัฒนาสังคมขั้นสูง	○	○	○		●	●	●	●	○	○
พค 8101 ปรัชญาสังคมศาสตร์	○	○	●	○					○	○
พค 8102 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ	○	○		●		○			○	●
พค 8103 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	○	●	●	●	○		○		○	○
พค 8201 รัฐ ประชาคม และการพัฒนาสังคม	○	○			●	●	●		○	○
พค 8202 สัมมนานโยบายการพัฒนาสังคม	○	○			●	○	○		○	
พค 8203 สัมมนาการพัฒนาภูมิภาคและท้องถิ่น	○	○			●			○	○	
พค 8204 การวิเคราะห์องค์การและสถาบันทางสังคม	○	○			●		●		○	○
พค 8205 สัมมนาการประกอบการทางสังคม	○	○			●	○		○	○	○

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม	2. ความรู้	3. ทักษะทางปัญญา						4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ	5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	ELO8	ELO9	ELO1	ELO2	ELO4	ELO5	ELO6	ELO7	ELO8	ELO3
พค 8206 สัมมนาภาวะผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง	●	○			●	●	●	○	●	
พค 8207 วัฒนธรรมองค์การทางสังคม	●	●			●		○	○	●	
พค 8208 สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	○	●		●					○	●
พค 8209 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	○	○	●	●	●		○		○	●
พค 8210 การวิจัยและพัฒนาเพื่อระบุกุ่มเสี่ยง	○	○		○			○	●	○	○
พค 8211 เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการพัฒนา	○	○	○		●	●	●	○	○	
พค 8212 การพัฒนาทางเลือก	○	●	○			●	●	●	○	○
พค 8213 สถาบันทางสังคมกับการพัฒนา	○	○			●	●	●	●	○	○
พค 8214 การวิเคราะห์และประเมินผลนโยบายสังคม	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○
พค 8215 คุณธรรม จริยธรรม กับการพัฒนา	●	○			○	○	●	●	●	
พค 8216 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม	○	○	○				●	○	○	○
พค 8217 สัมมนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	○	●		●	●				○	○
พค 8218 การศึกษาตามแนวแนะ	○	○			○	○	○	○	○	
พค 9900 วิทยานิพนธ์ แบบ 1 (1.1)	○	●			○				○	○
พค 9901 วิทยานิพนธ์ แบบ 2 (2.1)	○	●			○				○	○

หมายเหตุ: *รายวิชา ภาส 4003 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการขั้นสูง ภาส 6000 การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา ภาส 6001 การซ่อมเสริมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงสำหรับบัณฑิตศึกษา เป็นวิชาเสริมพื้นฐานซึ่งไม่มีการนับหน่วยกิต ข้อกำหนดและการยกเว้นการเรียนวิชาเสริมพื้นฐานภาษาอังกฤษของคณะภาษาและการสื่อสาร ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสถาบัน

ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้
1	<p>ELO 1 วิเคราะห์กระบวนการทัศน์ทางปรัชญาสังคมศาสตร์ และรากฐานความเป็นจริงและที่มาของความรู้ได้อย่างชัดเจน</p> <p>ELO 2 บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษาประเด็นทางสังคม</p> <p>ELO 3 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการวิเคราะห์ทางสถิติหรือการวิเคราะห์เชิงคุณภาพอย่างเหมาะสม</p> <p>ELO 5 วิพากษ์สาระของทฤษฎีการพัฒนาและการบริหารการพัฒนารวมไปถึงการนำไปปฏิบัติในบริบทของสังคมระดับต่าง ๆ</p>
2	<p>ELO 4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ และองค์การทางสังคม</p> <p>ELO 5 วิพากษ์สาระของทฤษฎีการพัฒนาและการบริหารการพัฒนารวมไปถึงการนำไปปฏิบัติในบริบทของสังคมระดับต่าง ๆ</p> <p>ELO 6 ประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค</p> <p>ELO 7 ออกแบบหรือพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาสังคม ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค</p> <p>ELO 8 พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม</p> <p>ELO 9 สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างสมเหตุ สมผล และสมจริง เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม</p>
3	<p>ELO 2 บูรณาการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการศึกษาประเด็นทางสังคม</p> <p>ELO 4 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม นโยบาย ยุทธศาสตร์ และองค์การทางสังคม</p> <p>ELO 8 พัฒนาภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม</p> <p>ELO 9 สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างสมเหตุ สมผล และสมจริง เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม</p>

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ใช้เกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดในข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษา หมายถึง ผลรวมของการทดสอบ การทำแผนฝึกหัด การเขียนรายงาน การสอบ การฝึกภาคสนาม และการประเมินผลในรูปแบบอื่นๆ ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด ผลการสอบวิทยานิพนธ์และวิชาการค้นคว้าอิสระ ผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแสดงได้ดังต่อไปนี้

A	=	4.0	หมายถึง Excellent (ดีเยี่ยม)
A-	=	3.7	หมายถึง Very good (ดีมาก)
B+	=	3.3	หมายถึง Good (ดี)
B	=	3.0	หมายถึง Fairly good (ดีพอใช้)
B-	=	2.7	หมายถึง Almost good (เกือบดี)
C+	=	2.3	หมายถึง Fair (พอใช้)
C	=	2.0	หมายถึง Almost fair (เกือบพอใช้)
C-	=	1.7	หมายถึง Poor (ไม่พอใช้)
D	=	1.0	หมายถึง Very poor (ใช้ไม่ได้)
F	=	0	หมายถึง Failure (ตก)
W			หมายถึง Withdrawal (เพิกถอน)
I			หมายถึง Incomplete (ผลการศึกษาไม่สมบูรณ์)
S			หมายถึง Satisfactory (พอใจ)
U			หมายถึง Unsatisfactory (ไม่พอใจ)
AU			หมายถึง Audit (ร่วมฟัง)
P			หมายถึง Pass (ผ่าน)
IP			หมายถึง In progress (อยู่ระหว่างดำเนินการ)
T			หมายถึง Terminate (ให้ยุติ)
TR			หมายถึง Transfer, work with which there is no comparable grade (ผลการศึกษาจากการเทียบโอน)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

1. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา มีกระบวนการทวนสอบ โดยสถาบันดำเนินการให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชาและรายงานผู้บริหาร เพื่อนำ

ผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน การทวนสอบในระดับหลักสูตรโดยมีระบบประกันคุณภาพภายใน ทั้งระดับคณะและระดับสถาบัน ดำเนินการทวนสอบมาตรฐานหลักสูตร

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษา มีการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแผนครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตร ได้แก่

2.1 การสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยการประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ และความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

2.2 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตรและเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

2.3 การจัดทำ Focus Group เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาประเมินหลักสูตรหรือเป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียนและคุณสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษาและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ใช้เกณฑ์สำเร็จการศึกษาตามข้อกำหนดของหลักสูตร ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

1) ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. 2557

หมวด 14 การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 80 นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากสถาบันได้ก็ต่อเมื่อ

(1) สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันกำหนด

(2) ศึกษาครบถ้วนตามข้อกำหนดของหลักสูตรซึ่ง ในการนับหน่วยกิตจะนับหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ใน (1) ด้วยมิได้ แต่อาจนับรวมหน่วยกิตสำหรับระดับปริญญาโทเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตสำหรับระดับปริญญาเอกได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(3) กรณีการศึกษาปริญญาเอกแบบที่กำหนดให้เรียนรายวิชา ได้ผลการศึกษาของทุกวิชาที่ลงทะเบียน เข้าเรียนเพื่อหน่วยกิตตามหลักสูตรคิดเป็นแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

กรณีการศึกษาปริญญาเอกแบบที่กำหนดไม่ต้องเรียนรายวิชาจะต้องได้ผลการศึกษาวิทยานิพนธ์ “S” ทุกภาคการศึกษา

(4) สอบคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และ/สอบขั้นต้น(Preliminary Examination) ในกรณีที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้ผล “P”

(5) ส่งวิทยานิพนธ์ตามข้อ 42 แห่งข้อบังคับฯ นี้

(6) ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ตามข้อ 41 แห่งข้อบังคับฯ นี้

2) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

ข้อ 14 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

14.3 ปริญญาเอก

14.3.1 แบบ 1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย 2 เรื่อง

14.3.2 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์และบุคลากร

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่

- (1) เพื่อให้ทราบถึงประวัติ ความเป็นมา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภาระหน้าที่ ความคาดหวังของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รวมถึงทิศทางการดำเนินการของสถาบันฯ
- (2) เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรใหม่ของสถาบันฯ
- (3) เพื่อสร้างแรงกระตุ้นในการขับเคลื่อนสถาบันสู่ค่านิยมร่วม “WISDOM” และปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การที่มุ่งหวังแก่บุคลากร
- (4) เพื่อให้เข้าใจบทบาท หน้าที่ และภาระงานอาจารย์
- (5) เพื่อให้ทราบถึงสิทธิประโยชน์ของอาจารย์และกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ควรรู้

1.2 ผู้บริหารคณะฯ และอาจารย์อาวุโสให้คำแนะนำ

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะฯ
- (2) ให้คำแนะนำคำปรึกษาเพื่อการเรียนรู้และปรับตัวเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในคณะฯ รวมทั้งให้คำแนะนำด้านการสอนและการทำวิจัย
- (3) มอบหมายให้อาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง และส่งเสริมการทำงานวิจัยร่วมกับอาจารย์อาวุโส
- (4) ประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

1.3 ส่งเสริมการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

- (1) สนับสนุนให้อาจารย์ใหม่เข้าร่วมอบรม สัมมนาและประชุมวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- (2) สนับสนุนให้อาจารย์ใหม่มีการนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมวิชาการ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
- (3) สนับสนุนการให้อาจารย์ใหม่ตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
- (4) จัดอบรมเกี่ยวกับการวิจัย การทำวิจัยกรณีศึกษา การตีพิมพ์ผลงานวิจัย

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์และบุคลากร

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

- (1) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนการสอนรายวิชา และผู้บริหารคณะเป็นผู้พิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผล
- (2) พัฒนาทักษะการทำวิจัยกรณีศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน
- (3) สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมการนำผลงานการวิจัยไปใช้ประกอบการเรียนการสอน
- (4) สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการและดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล
- (5) พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

- (1) สนับสนุนให้เข้าร่วมอบรม ประชุมวิชาการทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- (2) สนับสนุนการเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการทั้งระดับชาติและนานาชาติ
- (3) สนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติและนานาชาติ
- (4) จัดอบรมเกี่ยวกับการวิจัย การทำวิจัยกรณีศึกษา การตีพิมพ์ผลงานวิจัย
- (5) สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมงานวิจัย งานบริการวิชาการกับเครือข่ายงานการพัฒนาลังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

2.3 การพัฒนาเชิงวิชาชีพแก่บุคลากรสายสนับสนุน

- (1) มีแผนพัฒนาบุคลากรของคณะฯ เพื่อให้บุคลากรทุกกลุ่มและตำแหน่งได้รับการพัฒนาตามสมรรถนะอย่างเหมาะสม โดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้
- (2) จัดอบรม สัมมนาบุคลากรสายสนับสนุนทุกระดับ เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะส่วนบุคคลตามแต่ละสายงาน
- (3) จัดให้มีการประชุม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานภายในสถาบันฯ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกสถาบันฯ
- (4) ส่งเสริมการสอนงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือระหว่างบุคลากรเก่า/ใหม่
- (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดงบประมาณเพื่อให้บุคลากรซื้อหนังสือวิชาการหรือสื่อเพื่อการพัฒนาตนเอง
- (6) สนับสนุนการศึกษาดูงานทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

- มีการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาखाวิชา ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

2. บัณฑิต

- คุณภาพบัณฑิตเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้
- ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

3. นักศึกษา

- มีกระบวนการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
- มีการควบคุมการดูแล ให้คำปรึกษาวิชาการและให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์
- มีกระบวนการติดตามและตรวจสอบผลการคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา รวมถึงความพึงพอใจและผลการจัดการซ่อมเรียนของนักศึกษา

4. อาจารย์

- มีระเบียบและหลักเกณฑ์ของสถาบันฯ ในการรับอาจารย์ใหม่
- อาจารย์ในหลักสูตรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและเพียงพอ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชา และมีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์
- มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผนการติดตามและทบทวนหลักสูตร
- มีหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

- มีการออกแบบหลักสูตร ควบคุม กำกับการจัดทำรายวิชา
- มีการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาอย่างเหมาะสม
- มีการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง
- มีการกำกับ ติดตาม และควบคุมภาระงานอาจารย์อย่างเหมาะสม
- มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- มีการประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมิน และมีวิธีการประเมินที่หลากหลาย

- มีการประเมินการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา
- มีผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- มีอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558
- มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีความรู้และประสบการณ์
- มีอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์การบรรยาย
- มีหนังสือเฉพาะสาขาวิชาในห้องสมุดที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าได้
- มีวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- มีจำนวนคอมพิวเตอร์ต่ออาจารย์ที่เหมาะสมกันในอัตราส่วน 1:1
- มีระบบเครือข่ายสารสนเทศบริการแก่นักศึกษาและอาจารย์
- นักศึกษาสามารถใช้บริการเครือข่ายสารสนเทศได้สะดวก และรวดเร็ว
- มีอาคารและห้องเรียนที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายแผ่นทึบ เครื่องฉาย LCD เป็นต้น จำนวนเพียงพอ

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2. มีรายละเอียดหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	×	×	×	×	×

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	×	×	×	×	×
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		×	×	×	×
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	×	×	×	×	×
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0			×	×	×
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0			×	×	×
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี	9	10	12	12	12
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)	8	8	10	10	10

เกณฑ์ประเมิน: หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินดังนี้ ตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1-5) มีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 80 % ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี

หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอนในหลักสูตร

1.1 มีการประเมินกลยุทธ์การสอน เช่น

- (1) การสังเกตพฤติกรรมและการโต้ตอบของนักศึกษา
- (2) การประชุมคณาจารย์ในคณะฯ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขอคำแนะนำ
- (3) การสอบถามจากนักศึกษา
- (4) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

1.2 มีการประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- (1) ประเมินจากนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน เช่น กลวิธีการสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผลและการใช้สื่อการสอน
- (2) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและเทคนิคการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

มีกระบวนการที่ได้ข้อมูลย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม เช่น

- 1) ประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย
- 2) ประชุมผู้แทนนักศึกษากับผู้แทนอาจารย์
- 3) ประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ
- 4) ประเมินโดยศิษย์เก่า/ผู้ทรงคุณวุฒิ
- 5) สัมมนาหลักสูตร โดยคณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ปรากฏในรายละเอียดของหลักสูตร โดย

- 1) คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- 2) คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับคณะ
- 3) คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับสถาบัน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

มีกระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร ได้แก่

- 1) มีการนำข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินการรายวิชา เสนออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอคณบดี
- 3) ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อพิจารณาทบทวนผลการดำเนินการหลักสูตร